

REDACTIA

Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Anul Austro-Ungaria:

1 an fl. 10; pe 1/2

5; pe 1/4 de an

250; pe 1 lună fl. 1.

Anul de Duminecă pe

an fl. 2.—

Anul România și străinătate:

pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNILE:

pe 1 șir garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia-ooară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.Atât abonamentele cât și
inserțiunile sînt a se plăti
înainte.Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

E regretabil!

Fără venerabilul Diamandi Manole la Brașov „Tribuna“ cu greu s'ar putut înființa. Fără distinsul literator Ioan Slavici n'ar fi ajuns să determine un curent atât de puternic între Români; ear' fără lupta dusă de un Eugen Brote, desigur că dl. Dr. Rațiu nu ajungea president al partidului național român.

Aceste sunt adevăruri, pe cari le am azi toți Românii.

Tot așa de adevărat este, că în memoriile sale de mărire, n'a avut presidentul partidului bărbați mai de dragi, decât pe amicii celor trei înteleptori și susținători ai „Tribunei“. În cari între anii 1884 și până la 1890 au stat în temnița pentru „Tribuna“, sunt Ioan Slavici, Cornel Pacurar, Ioan Macaveiu, Sept. Ionescu, Russu Șirianu și alți mulți, luptători cari au inspirat ideile „tribunei“ înainte de „crisa“.

Cu toate acestea nu era nici un motiv politic ca odată crisa izbucnită, să se urmărească desființarea poli-
tică a acestor bărbați.

S'a urmărit, dar' nu s'a ajuns.

Pentru-că numai din pasiune și dintr-un motiv, chiar dacă se aduce o rațiune, efectul ei rămâne nul. Așa că după atâta ceartă, în obștea romană ajungea la expresie o singură dorință: să înceteze neînțelegerile făcându-se pace, luptătorii să caute să se ocupe de treburile naționale, părăsind foarte repede mijlocul atâtor lupte personale.

Se vede însă treaba, că tot mai mult unii îndestul de curajoși și cu înveze această dorință obștească.

De câteva zile „Tribuna“ se naște earăși în primul rând asupra celor Slavici și Brote. Ca mâne poate să ne vină rîndul și nou, celor
a casă!

Am mai văzut apoi că „Tribuna“

azduște proza d-lui Arsenie Vlaicu,

și mai știi că nu va veni și Saftu

și ceară și el cuvenita cinste față

de niște . . . Diamandi Manole și Ghiță

Pop? Pentru-că vezi Doamne, fără

Vlaicu, Vlaicu și Saftu se duc insti-

tuțiunile culturale atât de scumpe

de românii. Fără acești trei Titani ai

moralei personale, ai moralității și cum-

panzei sociale, Brașovul e pierdut și

reputul renume al Românilor arde-

ni e compromis. Cine să vegheze

pe banii de la Stul Nicolae,

de la Voina? Cine să predice cinstea

de politică națională dacă nu Vlaicu?

Cine să fie censorul peste morala pu-

blică dacă nu Saftu?

Tinem a declara de altfel că n'avem

de a face obiecțiune dacă dl. Rațiu

crede că-i șede mai bine în compania

acestui triumvirat de cât alături cu

toți Diamandi Manole, fost vicepresi-

dent al comitetului național și cu dl.

Ghiță Pop, fost vicepresident al

comitei conferențe naționale care la

1894 protesta în contra disolvării par-

tidului național român și exprima dra-

goste martirilor întemnițați.

Tot așa, n'avem să-l învinuim că

lasă a fi injurați dnii Slavici și Brote pentru-că ei îl socot mai bărbat de stat pe dl Sturdza de cât pe dnii Ionel Grădiștoan ori N. Fleva. Simpatiile nu se pot suprima.

Trebue să semnalăm însă o apariție care e disgustătoare și îngrijitoare. Nu e destul că bărbați meritoși de ai noștri sunt injurați în „Telegraful“ și „Tribuna“, dar' cearta a fost dusă și în ziarele din România. Numai pentru că Voina, Vlaicu și Saftu sunt socotiți ca dușmani ai dlui D. Sturdza (dacă peste tot niște pitici și certați cu legea s'ar putea compara cu un mare patriot și bărbat de stat al României) ear' dnii Diamandi Manole și Ghiță Pop ca amici, „Drapelul“ scrie despre dl. Diamandi Manole „un Diamandi oare-care“, par'că ar fi vorba de un Saftu oare-care. Ear' în același timp în care Vlaicu judecă de sus în „Telegraful“, „Epoca“ publică o corespondență din Brașov nu se poate mai josnică și mei ordinară, atacând până și sanctuarul familiar al distinsului profesor V. Goldiș, ocupându-se de soția acestuia.

Înțelegem că dnii Diamandi Manole, Ghiță Pop și V. Goldiș nu pot să se deosească a căuta pe autorul acestor mișelii și a sta de vorbă cu el. Mai ales că nu e greu de ghicit ce fel de om a scris acele murdării.

Trebue să exprimăm însă cel mai adânc regret când vedem că în presa de dincolo se practică asemenea lucruri.

Nici odată Voina, Vlaicu și Saftu nu au fost înregimentați în partidul național român, ei din contră, au hulit cu nerușinare asupra celor ce s'au jertfit în lupte. Și întotdeauna Diamandi Manole și G. B. Pop au fost cunoscuți și stiimați ca conducători în politica națională.

Ei bine, numai pentru-că așa le vine bine domnilor de la „Drapelul“ și „Epoca“, este oare permis să scrie astfel despre fruntași d'ei noștri, să atace viața privată și chiar soțiile lor?

Așa purceând, nici îndoiială nu încape, că în scrisoarea lor nu se conduc de dragostea cauzei naționale de aici, ci de ura ce pun în luptele lor de partid.

Verseși însă ura acolo, unii împotriva altora, ear nu caute să ne învrăjbească și să ne amărasească pe noi de aici. Lase această sarcină presei maghiare!

DECORAREA LUI KRIEGHAMMER. Ministrul de război Krieghammer a fost decorat cu marea cruce a ordinului Sf. Ștefan, adecă cu un ordin per eminentiam ungar și preste tot unul din cele mai înalte.

Presă patriotică, mai ales cea independență, simte în această decorare caracteristică o nouă palmă dată celor-cc exploatare afacerea Hentzi pentru scopuri îndreptate contra armatei cornune.

Cam așa o și fi.

Schimbare în lumea diplomatică. Ambasadorul austro-ungar la Petersburg, principele Liechtenstein, și-a predat la 2 Decembrie, în mâinile țarului scrisorile de rechemare, fiind

menit pentru alt post. Ziarul de frunte polonez „Czas“ aduce laude prințului, fiind-că în timpul funcțiunii sale de ani la curtea rusească a știut să mențină cele mai bune relațiuni între cele două diplomații.

Urmașul principelui Liechtenstein are să fie baronul Lexa Aehrenthal, ambasadorul Austro-Ungariei la București, care a mai petrecut câțiva ani în Petersburg, ca consilier de ambasadă, zicându-i se atunci „mâna dreaptă a lui Kálnoky“.

România și Monarchul nostru. În România jubileul Monarchului nostru s'a serbat cu mare pompă. La Te Deumul ce s'a servit în catedrala catolică a asistat și Regele Carol, cu prințul moștenitor și cu toți înalții demnitari ai statului.

Eată ce scrie apoi „Voința Națională“:

„Intru cât privește țeara noastră, nu putem nici trece cu vederea strînsele legături de prietenie, cari unesc pe Monarchul statului vecin cu Suveranul României, nici uita, că Imperatul-Rege Francisc Iosif a fost întâiul, care a recunoscut sfortările noastre pacifice de progres. Amintirea visitei ce el a făcut Regelui Carol acum doi ani trăește încă vie în suvenirea tuturor și cu aceeași înșuflețire cu care poporul României a primit în 1896 pe ilustrul său Oaspe, El ia astăzi parte la jubileul său de 50 de ani de domnie“.

Dela iubileul împărațesc.

Numirile, decorațiunile și alte distincțiuni întâmplăte cu privilegiul iubileului împărațesc, arată negreșit și ele până la oarecare măsură nota sau caracterul împregiurării politice în primul rînd ale celor dincolo de Laita.

Dintre Românii fruntași de dincoale au capătat, anume: mitropolitul Bucovinei P. S. S. Arcadie Ciupervovici, marea cruce a ordinului Francisc-Iosif; cu aceeași au mai fost distinși încă trei persoane: episcopul catolic din Trentino, Valuss și preșidenții supremelor tribunale din Bërno (Brünn) și Innsbruck.

Mareșalul Bucovinei cav. Iancu Lupul a capătat Crucea — comturn (Komthur Kreuz) a ordinului Francisc-Iosif, împreună cu următoarele persoane: secretarul general al băncii Austro-Ungare Meczenséffy (Sas renegat din comitatul Sepes, nainte îl chiâma Metzenseifer), căpitanul terții Voralberg Rhomborg și vice-primarul Vienei Strohboch.

Primarul Vienei, Dr. Lueger a fost distins cu crucea — comturi cu stea al ordinului Francisc-Iosif.

În ziaristică au fost distinși: redactorul-șef al lui „Neues Wiener Tageblatt“, Oskar Teuber și redactorul — șef al lui „Vaterland“, Inthaal, cu ordinul coroanei de fer cl. III.

Caracteristica este numirea a doi deputați polonici consilierii întîmi, anume: a conțelului Dzieduzitzky, autorul adresei atât de federaliste către Coroană ca răspuns la discursul de tron, cu care a fost deschisă camera cisleitană în Martie 1897; apoi cav. Abrahamovici, fostul vice-president în celebra sesiune a Reichsrathului din 1897, când era obstrucția la culme și în urma căreia Badeni căzuse în Noembrie a. trecut Lucru cunoscut, că pe lângă Badeni, Ambrhamovici a fost cel-cc avuse mai mult a suferi

de cătră obstrucționiști, fiind chiar bătut și tîrit de pe scaunul presidențial.

Caracteristica inversă: unul din conducătorii partidului german-progresist, deputatul Dr. Menger, a capătat printre alți opoziționiști și el ordinul coroanei de fer cl. III, dar a refuzat a primi, motivându-și refuzul în scris către ministrul-president Thun, că nu primește fiind-că știe că distincțiunea s'a întâmplat în urma recomandățiunei guvernului, pe care trebue să-l combată din rășputeri.

Și cu ordinul femeesc „Elisaveta“ creat după moartea nefericitei împărăteșe au fost distinse, în diferite graduri vr'o 10 principese și contese ale mării boierimi cisleitane.

În sfârșit, ordinul cu care a fost distinsă până acum dintrre femei numai Regina Elisaveta a României, anume „pentru litere și științe“, a capătat scriitoarea foarte apreciată dincolo Ebner-Eschenbach.

Cele mai multe decorațiuni de treaptă inferioare au fost, precum se vede, împărțite printre Cehi, astfel printre cei distinși cu crucea de argint pentru merite se găsească o multime de: lucrători de fabrici și meseriași, portari, servitori de cancelarii, păzitori pe la căi ferate, chiar și simpli păzitori de noapte de pe la orașe mai mari din provincie, paracliseri, hamali etc.

Se înțelege, că foile opoziționale fac observațiuni picșătoare pe socoteala curentului cel nou.

Din cerourile tinerimei noastre.

I.

Tinerimea universitară română a fost și în timpul din urmă obiectul de preocupare al publicisticii noastre, cât și al celei maghiare. Faptul acesta dovedește de ajuns, că tinerimea, în urma luptelor naționale ale poporului și prin influința „mărețelor“ evenimente din anii din urmă ai vieții noastre naționale, s'a înălțat la acel diapason al conștiinței de neam, care se cere de la tinerimea unui popor împilat. Și ce este mai natural, decât ca prima stîncă de care se isbesc valurile dușmănoase, să fie tinerimea? Ce este mai explicabil, decât ca ea să simtă mai profund, ea să se revoalte mai ușor și mai pronunțat? Tinerimea să fie cea mai temută parte din garda ce luptă în frunte în jurul steagului național.

Dar' chiar această stare de lucruri dă mult de îngrijit hegemonilor noștri.

Guvernul maghiar vrea cu tot dinadinsul să facă imposibilă tinerimea de a-și duce în deplinire chemarea ce o are în calitate de — *sucus in sanguine*. Spre acest scop se folosește de forța ce o are în școlile din țeară.

Nici nu mai vorbim de ceea ce se comite în numele pedagogiei în școlile primare și secundare, făcându-se cele mai desperate siluiri, ca fragedele mlădițe ale poporului român să fie despoilate de limbă și nume, — ci ne mărginim a spune numai câteva din nesfîrșitele fșrădelegi ce avem să îndurăm în timpul ce-l petrecem la școlile superioare, la academii și universități.

Aci numele de valah par'că e proscris, căci ajunge să aibi un nume neos românesc pentru-ca să fi expus șicanărilor atât din partea colegilor maghiari cât și a profesoriilor. Pare-că suntem numai tolerați și socotiți de „*miseria plebs contribuens*“, — astfel se face deosebire între noi, descendenții poporului care supoartă greutățile țerii, și între împintenații nemeși, descendenții ailui Kosuth și saturați cu ideile aceluia. La examene și riguroase ajunge să te cheme Traian, pentru ca să-ți poi pofta 'n cuiu de a străbate până la o diplomă. Ear' dacă în ciuda tuturor pedecilor tot mai străbate câte unul până la „doctorat“, la

basari, a' l' incheide la Magdeburg; supunerea deja propunerea mea regelui... A... un om sfasiat de vanitate. El a vro... intr-o zi, sa si faca portretul ca inving... al luptei de la Eckernhoerde, cu un... cal care cadea si un obuz care fa... explozie la picioarele lui, atunci cand fu... eroismul lui constase in a se tine la o... respectabila de tunuri, ceea ce... deja prea frumos pentru el!

Vineri 21 Octombrie. — Noi am auzit azi... dimineata o puternica bombardare, care... marit in tot timpul zilei. Intra ora 1 si 2, ... ascultarea se auzea in mod distinct in pa... care se aflau la Nordul orasului. Po... artileriei facea o adevarata devastare. ... surdile se succedau din minut in minut, ... queraturile mitraliezilor nu mai fusesau... avea impresia ca o lupta regulata se da... aproape de noi. Cancellarul a ordonat sa... se puna seara pe cal si a plecat la galop. ... Ne-am dus si noi, la rendul nostru, in... artileriei. Noi am vazut din nou micii... albi cari insotesc detunaturile. La stanga... noastra era lupta, in padurile cari sunt pe... drumul de la Jardies la Vaucresson. Lupta... durat pana la patru ore; dupa aceea nu... nu mai auzit de cat vre-o cate-va descar... izolate de la Mont-Valerien, si, apoi, ... intr-a in tacere. Cum era si drap, o... care agitata a domnit in tot timpul de dupa... amazi la Versailles; locuitorii se adunaser... la fete portilor lor si se asteptau in fie-care... moment sa vada intruscatura apropiindu-se, ... pepele noastre risipite si armata Parisului... facandu-si aparitia.

Seara cancellarul a emis parerea ca trebuia... se impiedice de aci inainte oamenii de a se... aduna astfel pe strazi in zilele de lupta. El... a spus ca locuitorii trebuiau, in asemenea... caz, sa ramana dupa usile lor si ca ar tre... bui sa se deie ordin patrolurilor de a trage... fie asupra primului care nu s'ar supune... Dumineca 23 Octombrie. — D. de Keralleng, ... prefect de politie din Paris, a sosit la Ma... arid spre a supune doue propuneri generalu... lui Porin. Prima consta in aceea ca, Franta... si Spania sa contracte o alianta ofensiva si... defensiva. Spania va trimite in ajutoriul... Franței o armata de 500000 oameni. Sco... pul aliantei va fi apărarea comună a nați... unilor de rasă latină in contra supremației... raselor germane, Porin declinand această... ofertă strănie, trimisul francez a cerut atunci... ca un decret să fie dat, care să autori... zeze importarea armelor in Franța. Această... a doua propunere n'a avut mai multa șan... decât cea dintâi.

Predarea Meizului e așteptată în curând. Prințul Frederic Carol dorește, se pare, o... capitulare în aceleași condiții ca la Sedan... și Toul; dar cancellarul, pentru motive poli... tice, vrea să trateze garnizoana mai cu... menajamente. Rogeile czitează între aceste... două opinii.

Cancellarul a spus, azi, primarului din Ver... saies:—

—Nici alegeri, nici pace! La Paris, ei nu... vrea se înțeleagă asta. Generalii americani... cari au fost la Paris s'au rentors spunându... mi că ei nu voiau să audă vorbindu-se de... alegeri. Ei nu voiesc chiar să supună țării... chestiunea negociațiilor de pace, un com... promis cu Napoleon și de a' l' impune din nou... Franței.

NOUȚĂȚI

Arad, 6 Decembrie n. 1898.

Slujbe D zeești din prilejul jubileului Im... perătesc s'au ținut și în toate bisericile pro... testanților Sași din Ardeal. Numai protes... tanții Ungari au făcut excepțiune. Așa de... p. biserica reformată din loc, Vineri toată... ziua a fost înecată. Și când e vorba de ri... dicarea bisericilor reformatorilor, aceștia sunt... cei dintâi, cari împoară ajutoarele din cas... seta privată a Majestății Sale.

Distincțiuni. Feldmaresalului-locotenent in... pensie Leonida de Pop i-s'a acordat rangul... de feldzeugmeister.

Ordul coroanei de fer, cl. III l'a primit... Dionisie Cimponeriu, directorul general al... postelor și telegrafelor în Serealevo.

Prelegere introductivă „valahă” la univ. maghiară. Sub titlul acesta șovinista „Ma... gyarország” de azi scrie următoarele: Cio... ca-u János, nou numitul profesor de limba... româna la univ. maghiară astăzi înainte de... amazi și-a început prelegerile la universi... tate și îndată, la începutul prelegerii a con... ferat adânc patriotica tinerime română și... maghiară. Di profesor adică — care a fost

introdus de decanul facultății filosofice, Fröhlich, — în prezența acestuia cu o un... gurească stricată a cetit vre-o câteva cu... vinte de pe o hârtie, prin care a apelat la... auditori, ca să fie cu supunere față de Im... perător și Rege, după aceea apoi și-a înce... put prelegerea în limba românească. Deca... nul, după cum suntem informați, a fost mar... tor pacinic al evoluțiilor naționaliste și anti... patriotice ale dlui Ciocanu. E o aparință... nouă, că un profesor cu îngăduința decanu... lui ține o prelegere la univ. maghiară, în... limbă cu totul străină și o catedră de pro... fesor e ocupată de un astfel de individ, care... nu știe sau nu vrea să știe, că limba de... propunere la univ. e cea maghiară, ori ar... sta una din aceste două lucruri di profesor... a dovedit, că nu e vrednic de catedră a... ceea și că de acolo trebuie să se îndepăr... teze. La catedra de limba română au con... curat doi bărbați vrednici de aceea cate... dră: Moldovan Gergeiy și Alexics György. Gu... vernul însă a numit pe un al său, pen... tru-că trebuie să știm, că di Ciocanu, până... acum a fost directorul gimnasiului gr... catolic din Nasăud. După cum se aude, s'a... porait o mișcare în sinul tinerimii uni... versitare, al cărei scop e ca să împiedice... prelegerile românești ale profesorului Cio... canu. Atâta „Magyarország”, respective A... lexics, care se vede creapă de răcas, că... nu a fost el capătul la catedra de limba... română a univ. din Bpesta.

Primar al Sigetului-Marmației a fost... ales primar di George Seren, proto... notar onorar. Nou atesul primar e fiu... de țeran român din comitatul Sătmăruului.

Femeile sârbe din Budapesta au hotărât... întemeierea unui internat sârbesc pentru... pentru fetițele sârbe, cari studiază la... școlile din Budapesta. Internatul va fi... ridicat în memoria împărătesei Elisaveta.

Loialitate specifică maghiară. Vineri în 2 Decembrie muzica mili... tară din Eperjes a fost fluierată de... către iuriștii maghiari din Eperjes, ear'... când muzica a trecut pe lângă colegiu, aceștia... au cântat Kossuthnóta. Comandantul armatei... din Eperjes, auzind de cele petrecute, a pro... vocat pe fișpan, ca acesta la rândul său să... provoace pe decan, ca studentimea să... deie miliției deplină satisfacție. Îngâmfații iuriști maghiari au declarat... că nu au voit să vatem miliția și le... pare rău că astfel li-s'au explicat căntarea. Oficerimea fusă nu s'a mulțumit... cu atât, ei a declarat, că nu mai merge... în casină, în fruntea căreia stă fișpanul... ca președinte, ear' decanul ca secretar. Muzica... militară a fost oprită de a mai concerta în... localurile casinei unor atât de neioiali și... nespălați șovinști, cari nici în ziua jubileului... Majestății Sale nu s'au răbdat să nu-și deie... arama pe față.

O reuniune umanitară în Austria. Cu... privilegiul jubileului împărătesc s'a născut, printre... o sumedenie de fapte umanitare și o reuniune... din cele mai umanitare, anume „Asociațiunea... tuturor popoarelor din Austria” având de scop: a... ajutură la moment pe cei păgubiți prin năpăsturile naturii, cum... e spre pildă potop, grindină, cutremuri de... pământ etc. În comitetul fondator al reuniunii... se află deputați și alte persoane din toate... naționalitățile, astfel să numim numai pe unii... din cifra totală de 50: Bosevi (Italian), Biankini (Croat din Dalmația), contele Borkovski (Polonez), contele Coronini (Sloven clerical), cont. Czernin (mare proprietar clerical), Dr. Engel (președintele clubului ceh-tiner), Dr. Fuchs (Neamț din Stria, președintele parlamentului vienez), bar. Hormuzaki, Dr. Kathrein (Neamț din Tirolia, fostul president al camerii sub Buden) contele Pálffy, Dr. Pattai (unul din șefii antisemiți din Viena), principele Dr. Frederic Schwarzenberg (mare proprietar ceh), Wassilko-Serecki, Wachnianin (Rutean) Dr. Turban; tot astfel mai mulți membri ai casei seniorilor.

Din manifestul ce se trimite acum în toate părțile scoatem cel puțin următoarele

șire: „Asociațiunea să fie teren neutral, unde vor înceta ori-ce fel de neînțelegeri, unde cele mai nobile simțeminte ale noastre — intrupându-se în fapte de compătimitate să facă posibil, ca în casuri concrete să liniștim plânsetul celor ce sufer, etc. Toți locuitorii din Austria să formeze o armată unică a „voluntarilor iubirii de aproapeții”, cu puteri unite să ajute a birui pe dușmanii crunți ai omenirii, ale căror nume sunt: *miseria, foamea, năpăstea*”.

Când oare se va înființa așa ceva în Ungaria?

Avis. Să atrage atențiunea medicilor români, că postul de medic pentru comuna curat românească Petrovaselo (Român-Petre Torontal-Petrovoselo) cerc. Alibunar, este vacant. Doritorii se competeze îndată. Salariul este 1000 fl. și taxele de vizită.

I. Neagoe.

Jidani agricultori? În curând are să înceapă prima colonie de agricultori jidani în Galiția. Adică reuniunea ovrească din Londra „Jewish Association”, fondată de baronul Hirsch a cumpărat în satul Slobodka din Galiția o parte a unei păduri de curând tăiate, pentru a înființa acolo primul sat jidovesc de agricultori. În Rusia, precum adeseori s'a scris, s'au făcut de la începutul secolului din partea chiar a statului de a sili pe jidani să se ocupe cu agricultura, dar' cu toate că coloniile d'acestea au fost în zestrăte cu tot felul de privilegii, încercările n'au isbutit. Jidani agricultori adică nu peste mult tot au dat pământurile înarendă sătenilor creștini, ear ei, fiii lui Israel se risipiră după gheșeft. Cam astfel de rezultat vor da desigur și încercările din Galiția.

Jidan, hoț fugar. Voluntarul Max Braun, israelit de credință, a fugit din arestul militar din loc tocmai în ziua jubileului. Jidanașul fusese condamnat la 8 ani temniță fiind că a săvârșit mai multe spargerii. Pericunați de la „Arad és Vidéke” scriu despre acest Braun așa de dușos, în cât ai crede că e cel mai nevinovat. Așa e Jidanul Kossuthist. Până și pe tâlharii militari încă-i scusa, dacă's Ovrei.

Jidan fără confesiune. La primăria Aradului s'a însinuat eri un Ovreu, care și-a parăsit legea și a declarat, că voește să fie fără confesie. Acesta e al 17 lea în anul acesta. Iată roadele legilor celor păgâne!

Alegere de notar în Cuied. Notarul din Cuied, di Andreiu Ungureanu abdicând de post, protopretorul de le Târnova a scris concurs pentru vacantul post de notar. Alegerea va fi la 15 Dec. a. e. Avis Românilor.

A apărut nr. 38 al publicației săptămânale pentru familie „Foia Populară” cu următorul bogat sumar: *Bătăușii la „Foia Populară”* de G. Ilie Ighel Deleanu; *Atacul contra noastră*; *Codul penal*; *Sfârșitul lumii în 1900*; *O desiluzie* de V. Popescu; *Cronica științifică* de Dr. Van; *Poesie* de Blanche Duca; *La mânăstire* de Eugen; *Gimnastica suedeză* de Dr. E...; *Cronica financiară*; *Cugetări* de Schopenhauer; *Violența* de C. Mendes; *Povestea Prințului Aleded*; *Uua din invențiunile noastre* (lustrație umoristică). Etc. Etc. Etc.

Pe lângă această materie se mai află o bucată de muzică datorită talentatului V. Beuișache, pe cuvinte de M. S. Regina și portretele d-lui Dineă Schileiu și al regretatului sculptor Vasilescu.

Recomandăm călduros această interesantă publicație, cea mai efitină din țară. Redacția în București str. Doamnei Nr. 19;

Felurimi.

Creerii lui Bismarck. Sub acest titlu găsim în „Revue de Psychologie” următoarele șire: Doctorii Herz, Ott, Amon, și Schaffer din Berlin au fixat greutatea creierilor lui Bismarck și anume cu 1807 grame,

Aceasta este o cifră foarte mare, dacă ne gândim, că greutatea mijlocie a creierilor unui European variază între 1350—1400 grame. Să ne reimprospetăm cu acest privilegiu greutatea creierilor unor bărbați celebri, anume: ai lui Dante 1470 gr., Schiller 1596 gr., Kant 1624 gr., Byron 1792 gr., Cuvier 1820 gr.

Dar' chiar dacă n'am judeca după greutate, creerii lui Bismarck fac parte din cei mai rari și rodnici. Cu toate acestea ar fi interesant a afla, cum sunt dezvoltate și în ce proporție stau singuraticile părți ale acestor creeri, mai ales însă aceea zonă, pe care *Flechsig* a numit-o „centrul caracterului” la om, căci aici e sediul tendențelor altruiste și al simțemintelor etice.

Din punctul de vedere antropologic cancellarul cel mare ar înfățișa un tip al lui „moral insanity” (rătăcire morală) împreunată cu o inteligență extraordinară. Și oare întreprinderile sale gigantice n'au ele o oare-care asemănare cu crimele făptuitorilor de rele? Ne pare rău numai atâta, că un studiu mai amănunțit asupra creierilor lui Bismarck încă n'a adus nici un decis în această privință.

LA

ABONAMENT LUNAR

pe luna Decembrie 1898

cu prețurile din capul foii invită

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI.”

Din Dietă.

În Dietă de două zile se urmează cu discuțiunea asupra imunității deputatului *Rakovsky*, pe care cu ocazia turburărilor din zilele trecute poliția îl deținuse așa că el numai smulgându-se cu forța a scăpat de a fi dus la arest.

A făcut mare senzație vorbirea lui *Chorin* și *Emmer*, cari au vorbit în contra urmării deputatului clerical și au arătat ce pericol este pentru parlamentarism a prizoni pe deputați, ceea ce majoritatea cu atâta ură vrea să practice întru a șicana opoziția.

Pulszky, se înțelege, a susținut guvernul. Opoziția a făcut însă un scandal enorm, așa că marele mameluc nici n'a putut să macine până în capăt.

Azi se urmează cu discuțiunea asupra aceleiași chestiuni.

ULTIME ȘTIRI

Crisa.

Budapesta, 6 Decembrie.

Ministrul croat *Iosipovici* și-a dat demisia. Unui redactor maghiar a declarat că a demisionat din cauză că nu vrea să stea la guvern sub un regim pentru care constituționalismul espiră curând și astfel va trebui să se susțină o stare de lucruri anticonstituțională.

Se susține că nici *Szilágyi* nu mai vrea să primească solidaritatea cu *Bauffy* pentru stările de lucruri ce se prepară.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.

Redactor responsabil Ioan Russu Sirianu.

ad V. 805/5 sz. 1898.

250 1-1

Arverési hirdetésny.

Alulirt bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbíróóság 1898 évi V. 805/2 számú végzése következtében Veliciu Mihály ügyvéd által képviselt Horposz luon javára Szabó Mitru és neje ellen 89 frt s jár. erejéig 1898 évi okt. hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 355 frtra becsült buza, kukorica, lovak stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. bíróság V. 805/2 1898 számú végzése folytán 89 frt tökekövetelés, ennek 1898 évi okt. hó 26 napjától járó 5 kamatai és eddig összesen 146 frt 20 kban bíróság már megállapított költségek erejéig Gyula-Varsandon a helyszíncez leendő eszközlésére 1898 évi December hó 15 napjának dél előtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kisjenőn 1898 évi Nov. hó 29 napján.

Olvashatlan aláírás kir. bírósági kiküldött.

Infinitată la 1863.

Infinitată la 1863.

EREDELE

LUI

240 6-6

IOSIF SOMMER

in Arad, piata Andrassy Nr 13.

Cea mai veche și mai mare prăvălie de marfă exclusiv pentru modă de bărbați.

Mare deposit de cele mai moderne pălării pentru bărbați, copii și băieți, cum și de pălării preoțești in toate formele și de toate calitățile, căciuli persiane de postav și stofă pentru iarnă, de asemenea deposit de albituri de cea mai bună calitate, precum: cămeși albe, colorate, cu pept întărit, ori moale, Tricouri pentru iarnă de tot felul imenei (ismene) și de lână sub pantaloni, cravate de rari specialități, plastroane (pepturi de cămașă) moderne gulere, manșete, bretele, și marama, și mănuși de iarnă in toate calitățile, umbrele și ploiere. Cisme de iarnă pentru vânat și călătorii.

Specialități în chipiuri de sport.

pe seama bicicliștilor veritabile suvetters engleze lucii și in culori moderne, diferite feluri de ciorapi scurți și lungi, de asemenea și camachnii împlețiți ori de pele.

A apărut!!

și se află de vânzare la administr. „Tribuna Poporului“.

Lupta pentru drept

de Dr. Rudolf Ihering traducere de Teodor V. Păcățian cu prețul de 1 fl. exemplarul plus porto postal.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI“

Valabil dela 1 Octomvrie 1898.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1898.

Table with multiple columns listing train routes (e.g., Arad-Budapesta, Arad-Ciaba-Oradea-mare, Seghedin-Arad) and fares in different currencies (dim., d. a., a. m., seara).